

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 28 K, fél évre 14 K, negyedévre 7 K.
Egyes szám ára 60 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társzerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 50 korona.

Nyilváltó seronként 4 korona.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Magyarországi hírek.

A magyar béke.

Páris, február 17. Február 12-én adta át gróf Apponyi Albert a főtábornok a Budapesti Magyarországi emlékiratot, mely egész vasos kötetet tesz ki. A magyar kormány a békeszerződésre vonatkozó észrevételeit a legfőbb tanács beható tanulmányozás és tárgyalás alá veszi és ennek befejezése után közölni fogják a döntést a magyar béke delegátusokkal.

A Figaró jelenti: A magyar válasszjegyzék átadása után bizalmas tanácskozás volt Párisban, amelyben a szövetséges nagyhatalmak számos diplomatája és államférfia, valamint sok magas katonatiszt vett részt. A vita folyamán a legkülönbözőbb vélemények hangzottak el. De a tekintetben általános volt a nézet, hogy a békeszerződés aláírása után is kell gondoskodni kell biztosítékokról, hogy irredentisztikus mozgalmakkal és propagandával ne zavarhassák a kormány a szomszédos államok területén levő kisebbségeket és az ország belső nyugalma és rendjét. E helyett rá kell bízni a magyarokat, hogy a szomszédos államokkal gazdasági szövetséget létesítve, szeressék meg az ország produktív munkája, nyersanyagokkal való ellátása és pénzügyi helyreállítása feltételeit.

A „Petit Parisien” a magyar politikai helyzetet vizsgálja. A magyaroknak — mondja — ügyelniük kell arra, hogy ne tévesszék össze politikai terveiket a valósággal. A tárgyalás Neuillyben lesz, vagy pedig Quai d'Orsay. A magyarok szemből szembe kerülnek Franciaországgal, Angliával és Olaszországgal, amelyek egysegeden és határozottan fognak eljárni. Bizonyos, hogy mindaz, amit január 7-től február 11-ig hallottunk, nem befolyásolta ezeket a nemzeteket oly irányban, hogy bármilyen engedékenységet mutatnának a magyarokkal szemben.

A békekonferencia a magyar ellenjavaslatra legkésőbb két héten belül megteszi észrevételeit és közli a magyar delegációval. Ezután már csak a magyar kormány, illetőleg nemzetgyűlés válasza marad hátra s ha ez igenlő lesz, a békeszerződés március közepéig el fogják intézni.

KÜLÖNFÉLÉK.

A mi Dankó Pistánk.

Köztudomás szerint még nem az. Nincs kizárva, hogy talán nem is lesz az, egészen az. És én meg is merem neki előtegezni ezt a szép titulust.

Az is lehet, hogy nem akar az. Hogy nincsenek ilyen fellengős vágyai. Talán a vele született szerénység is tiltja, hogy ily vágyakat tápláljon keble meheben. Am gyakran történik olyas az emberrel, amit ön maga nem akar. Az ilyen történetnek aztán az a konyfakasztó keserűség az ára, amit családoknak neveznek. De miért ne lehetne olykor-olykor megfordítva is? Hogy t. i. az akaratunktól idegen történetnek jókedvet fakasztó boldogság legyen a kedves velejárója?

Miért ne történhetne meg közelebből az a véletlen, hogy rövid időn az az intelligens muzsikusunk, az a Lakatos Jani, a kiről most írok, — nem csak a mi Magyaránk aljában, de ország, sőt világ-szerte is — Dankó Pista legyen?

Hogy a mi Dankó Pistánk a miénk, erre nézve teljesen megvan a kétségbevonhatatlan alap. Hiszen egy szegény muzsikus házában itt ringott az ő bölcsője, itt él öreg édes atyja, itt laknak rokonai. S a szülőföldjéhez való hűség ragaszkodását megmutatta főként akkor, midőn pár évvel ezelőtt külföldi dícsőségesen szereplésének színhelyét, a nagy po-

rosz fővárost elhagyva, mint fészkebe a madár, visszatelepült miközben, hogy véreinknek egyik felvidítója legyen, a jelen sivárságaitól csüggeteg lelkeinket a boldogabban átélte multnak emlékeihez visszaandulva, új reménysekre elevenítse.

Est est után — hol egyik, hol másik kávéházban — testvéreivel, meg Hamza Jóskaékkal, a banda élén, vagy szerényen a második sorban is, kitűnő vonókezeléssel játsza azokat a szebbnél-szebb klasszikus darabokat, opera és operette-áriákat, nép- és műdalokat, a melyeknek sorával Berlin intelligens közönségét nem egyszer ekstázisba ejtette.

Am Lakatos Jani nem csak „muzsikus cigány”, hanem egyszersmind Dankó Pistához hasonlóan — zeneköltő is. Azok közül való, a ki Kölcseyvel szólva: sokat érzett és gondolkodott s érzéseit és gondolatait nyom nélkül elröppenni nem hagyta. Zenébe öntötte.

Asztalfőkéjében sok jól sikerült opusz, különösen nép- és műdalok. De ezek között nem egy klasszikus darab várja — a kinyomtatásnak boldog föltámadását. A dolog nem csak a szerző szerénységén múlik, hanem a kitermelésre hivatott nyomdaipar rettenetes vérszegénységén, főként ennek egyik kevéssé ismert, a papírhiányon.

Zeneszerzeményei közül a kisebb lélekzetűekhez, nevezetesen a dalokhoz, — megint csak mint Dankó, — szöveget is költött.

A mult esték egyikén egy kis bánatfelejtésre betoppantam a Medve-kávéházba. A kevés idő alatt, mit ott töltöttem, felkeltette figyelmemet egy gyönyörű szép dal, melyet Lakatos Jani mint primás játszott a bandával. A magyaros, melabus motívumok lelkemig hatottak. Kedvem támadt volna szöveget írni a bájos zenéhez. Odaszóltottam magamhoz Jani s érdeklődtem a dal szerzője felől. Szerény büszkeséggel mondotta, hogy — ő csinálta. Hozzátettem, hogy csinált hozzá szöveget is. Megmutatta: elolvastam.

— Kár, hogy ki nem nyomtatja az ilyent! — mondtam neki.

— Szeretném, — válaszolta, — de nincs módomban: hanem ha valaki bírná akarja, — hát szívesen leköltöztetnék — csekély husz koronaért. Meg is kérem a szerkesztő urat, hogy szíveskedjék ezt becses lapjában kiírni, hogy e részen is szívesen állok az intelligens közönség rendelkezésére.

Megígertem, hogy kiírom. Dictum — factum. Zárókérdés pedig lekötöztet a szép kis nótának szövegét. Ime:

Nem úgy van már . . .

(Szövege és zenéje: Lakatos Janitól.)

Nem úgy van már, mint régen volt,
Ez az élet nem egyéb:
Gonddal terhelt, kopár-sivár
Rém-szomorú sötétség . . .
Jaj de nehéz várni rá,
Mig a madár a fészekből kirepül!
Azután majd gondolkodom, buslakodom
Elárvultan, egyedül.

Meghalok én nemsokára,
Jobb nekem a föld alatt.
Záporomsta hulló levél
Bétakarja siromat.
Koporsómra koszorút,
Sirhalmomra virágot se tegyetek!
Jobb lesz nekem elhagyottan, elenyészni!
Elni úgy sem szeretek.

B. Józsa Gyula.

— A város háza építési munkálatainak befejezéséhez a tavasszal hozzákezdnek. Ugy értesülünk, hogy Deleu polgármester kolozsvári utja alkalmával a belügyi ressortal kedvezően intézte el az építkezés költségeit, amennyiben 400,000 koronát utaltak ki a munkálatok befejezésére. A polgármester a Kraszna szabályozására is biztató ígéretekkel nyert, úgy hogy a szabályozási munkálatok a Varsolo-Somlyó-eszahi vonalon, amint a körülmények megengedik, megkezdődnek.

— Halálozás. Öv. Veress Józsefné született Vályi Johanna február hó 13-án, életének 88-ik, özvegyiségének 31-ik évében, hosszas szenvedés után városunkban elhunyt. Temetése

folyó hó 15-én d. u. 3 órakor volt a ref. egyház szertartása szerint. Halálát gyászolják: Veress Ilona férj. Faragó Sándorné, Veress Mária férj. Faragó Istvánné, Veress Anna özv. Hegedüs Gézáné, Veress József, gyermekei. Faragó Sándor, Faragó István, özv. Veress Miklósné sz. Radechay Blanka, Veress Józsefné szül. Kristyory Anna, vejei és menyei.

— A spanyolljárvány Szilágysomlyón hetek óta enyhébb lejárattal lappangott, a közelebbi napokban azonban veszedelmesebb méretekben lépett fel, sőt már három hirtelen halált is idézett elő. A hatóság ugyan a veszedelmes járvány további pusztításának megállítására több áldozatos intézkedéseket megtett; azonban egy intézkedésnek hiányáról megdöbbentve értesültünk. Orvosi kiválóságaink véleménye szerint feltétlenül szükséges volna az iskolák azonnali bezárása. Ez azonban egyre késik az iskolák vezetőinek azon véleményezése alapján, hogy iskoláikban „még nem igen fordult elő betegedési eset.” Hát azt akarják bevárni, míg erőteljesebben lép fel és — amittől az Isten őrizzen! — garmadával szedi áldozatait ez a csúf járvány?

— A piac megrendszabályozása. Píleas rendőrkapitány hirdetményben megtiltotta, hogy a kofák fél tíz előtt a falusi eladóktól vásárolhassanak. Az intézkedés helyes, mert a város élelmiszi piac napról-napra ugrásszerűen drágul és a városi lakosság a falusi eladók termékeinek a kofáktól alig tudott hozzáférni. A láncokereskedelem így kiesnek a kofák s az árak még is elcsúsznak, ha az eladó egyenesen a vevővel kerül érintkezésbe. A fapiacon azonban továbbra is uralkodik az uszora. A leghitványabb nyers fáért hallatlan árakat követelnek. Ennek a letörésére is intézkednie kellene a hatóságnak.

— Keserű a cukor, tudnillik nekünk szilágysomlyóiaknak a cukornak azon, az előjáróság dícséretes nagy utánjárásával városunk számára megszerzett két vagonja, melyek egyikeinek tartalmát itt osztogatták ki 28 koronájával kilónként, de a melyek másikának tartalma (hogyan? és miképpen? — azt nem tudni!) Zilah város birtokába csuszott át és ott a lakosságnak 20 koronájával kilónként osztogatták. Honnan a feltűnően mutatkozó árkülömbözés? És honnan a Zilahra való átesuszmálás, a mikor Szilágysomlyó városának azon második vagon tartalmára is lett volna szüksége, hiszen a lakosság azon része, mely a jegyekért való túlekedésben részt venni, vagy a túlekedésből lekészt, — teljesen ellátatlan maradt?!

— Katonai özvegyek és árvák nyugdíja. Deleu polgármester felhívja mindazon nyugdíj jogosult katonai özvegyeket és árvákat, kik a nagyszebeni kormányzótanács igazgatása alatt álló területen illetőséggel bírnak s minden ideig még nem jelentkeztek, hogy nemzetiség különbségre való tekintet nélkül 8 nap alatt a polgármesteri hivatalnál a főjegyzői irodában a saját érdekükben annál is inkább jelentkezni és férjük csapattesté, elhalálozása, vagy eltűnése, az általa élvezett nyugdíj, vagy segélydíj mértéke és az árvák korára vonatkozó iratokat magukkal hozni annál is inkább el ne mulasszák, mert ellenesetben úgy fognak tekintetni, mintha ebbeli igényüket érvényesíteni nem óhajtanák.

— Hirdetmény. A zilahi pénzügyigazgatóság vezetőjének 2202—1920. sz. intézkedésére hivatkozással közlöm a város közönségével, hogy a jelenlegi rendkívüli állapotok folytán a marha-

levél úrlapok ára a következőkre emeltetik fel: 4 fillérről 50 ban-ra, 12 fillérről 1 leire és 20 fillérről 2 leire, míg a pótitlított minden további marha után ugyanannyiban állapítatik meg. Deleu, polgármester.

— Szintársulat készül Szilágyosomlyóra. A Gáspár Jenő igazgatása alatt álló szintársulat, mely jelenleg Deesen működik, március hó első napjaiban nálunk óhajtt szinidényt kezdeni. Idejöhetsüknek és ittműködésüknek hivatalos engedélyezését már jórészt megnyerték. Az igazgatóhelyettes titkár, Kubinszky nemcsak megkezdte a bérletek gyűjtését. A társulat legnagyobb része új, elsőrendű tagokból van összeállítva.

— Hogyan kell védekezni a spanyoltól? Londonból jelentik: Az angol egészségügyi miniszter tekintettel a legutóbb Walesben fellépő spanyoljárványra, orvosi kongresszust hívott össze, amelyen a lakosság számára utasítást dolgoztak ki, hogy miképpen védekezzenek. A rendelet a következőket tartalmazza: Minél melegebb ruhát kell viselni, lehetőleg alsóruhát is, hogy a testet állandóan melegben tartsuk. Azonkívül védenünk kell minden felesleges fűradástól, sőt még a felesleges sétától is, túlságos korcsolyázástól, szánkózástól és bármilyen más munkától, amely kimeríti az izmokat és azonnal fogékonytá teszi a lázzal szemben. Lehetőleg kerülni kell a tömeges összejövetelt, színházakat, gyűléseket, mozikat. A lakást — különösen a hálószobát — nagyon jól kell szellőztetni. Naponta többször langyos vízzel, amelybe egy pár hipermangan-kristályt teszünk, ki kell a torkot öblögetni. A legfőbb óvintézkedés azonban az, hogy elrendelték az általános védőoltást. Az angol klinikák laboratóriumai nagymennyiségű oltószert tartanak készen és mindenki nézve kötelező az oltás. Ha valaki mindamellett megkapja a spanyolt, akkor következik a második oltás a párisi pestis-szerrummával. Ha valaki megbetegszik, annak azonnal mindenféle munkát abba kell hagynia és le kell feküdnie. Az ágyban minél melegebben kell tartani és azonnal hivatni kell a doktort. A lábadozó beteg teljes felgyógyulása előtt nem hagyhatja el lakását, nehogy a súlyos komplikációkkal járó visszaesésbe eszenvedjen. Betegsége alatt is ügyelni kell arra, hogy a beteg szobája gyakrabban legyen szellőztetve. Óvakodni kell az érintkezéstől és a vele érintkezőknek a legnagyobb tisztaságot kell megőrizniük, a kezeket folyton mosni és ügyelni, nehogy a beteg leheltét belélegzéljük. A lábadozó betegnek, amikor már kijár, még sokkal melegebben kell öltöznie.

— Köszönetnyilvánítás. A szilágyosomlyói ref. iskola javára rendezett estély alkalmával utólag felülfizettek: Dács András, özv. br. Györfy Adolfné, Kozma Pál 20—20 koronát, Sternberg Ignác gyermekei által rendezett előadás jövedelméből pedig 15 koronát szolgáltatott át Papp Imre. Ezen adományokért az egyháztanács és a rendezőség zevében köszönetet mond Szabó István, egyh. gondnok.

— Az Ellenzék negyven éves jubileuma. Negyven esztendeje annak, hogy Bartha Miklós Erdély legmarkánsabb politikai egyénisége, legértékesebb publicistája az Ellenzékét megindította. Az Ellenzék negyven éven keresztül mindig a magyar kultúra harcosa és rettenhetlen organuma volt, melynek tekintélye és befolyása a közvéleményre páratlan a napilapok történetében. Négy évtizeden keresztül — ezt minden tulszás nélkül kell megállapítanunk — az Ellenzék szabott irányt Erdély politikai magatartásának és domináló hatása az erdélyi kultúrára és az egész politikai élet menetére mindenkor a legütköztetőbb erővel volt érezhető. 1918. nyarán az Ellenzék új korszakba lépett. A történelmi tradíció és a hivatás erejéhez képest a modern újságírási technika s páratlanul eleven és friss hírszolgálat is járult. Új, fiatal, tetterős redakció vette kezébe azt a zászlót, amelyet Bartha Miklós tűzött ki az erdélyi magyar kultúra és felvilágosodás bástyafokára. Az Ellenzék azóta folyton erősödött és fejlődött és a magyar újságírodalom történetében páratlan tökéletességre és elterjedtségre tett szert. Ma már az Ellenzék nemcsak Kolozsvárnak és az erdélyi részeknek legkedveltebb lapja, mint volt az-

előtt, hanem mindenütt százakra és ezrekre megy az olvasóinak a tábor, ahol a magyar szónak és kultúrának talaja és istápelője van. Az Ellenzék egész Erdélyben és a szomszédos részekben hatalmas központi sajtóorganumává nőtte ki magát, amely Kolozsvárból, a hírlapírás szempontjából fővárost csinált. Ugy a magyar kultúra, mint az erdélyi újságírás történetében kiemelkedő az Ellenzék jubileuma, — végtelen szeretettel köszöntjük negyvenéves jubileuma alkalmával az Ellenzék, Erdély legjobb, legrégebbi s legelterjedtebb magyar napilapját.

Friedländer Mátyás uri és női szücs.

Elvállalok bármilyen e szakmába vágó munkákat. Lakásom: Szilágyosomlyón, Vasut-utca 51. szám alatt. (Puskás-féle ház.)

Állandó jó kosztot

keres jobb családnál egy fiatal ember teljes ellátással, mosáson kívül. Írásbeli ajánlatot teljes címmel e lap kiadóhivatalába kérek.

Eladó ház.

Elköltözés miatt 2 szoba, konyha nagy udvar és gyümölcsös kertből álló lakóház eladó. A ház április 24-én átvehető.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Erdélyi Farkas,
Rózsa-utca 19. szám.

Subprefectul judetului Salagiu.

780—1920. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A hivatalomnál üresedésben levő, a XI. fizetési osztály szerinti illetményekkel javadalmazott két irodasegédtszti állásra pályázatot hirdetek.

Akik ezen állásokat elnyerni akarják, sajátkezűleg irt pályázati kérelmeiket hozzam legkésőbb folyó évi március hó 5-ig adják be. Pályázhatnak azok, akik 4 középiskolát végeztek, a román nyelvet szóban és írásban birják.

Zilah, 1920. február 4.

Alispáni 'szók üres:

Dr. Papp Gyula,
vm. főjegyző.

Ötven kilogramm

szilvaiz (lekvár)

— kitűnő házi készítmény — kisebb tételekben is eladó. Hol? Magtudható a kiadóhivatalban.

Anagyérdemű hölgyközönség figyelmébe

Mindenemű hajmunkát, ujat és javítást elvállalok és készítek. Parókat, frizettet, copfot, stb. Magas áron veszek kihullott, vagy levágott hajakat minden színben. Alkalmi frizurák készítését elvállalom.

3—5

Tisztelettel:

Léderer Menyhértné,
fodrásznő.

Lakásom a ref. egyház házában.

16—1920. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhirre teszi, hogy a szilágyosomlyói járásbírósnak 1919. évi Pk. 3494. számú végzése következtében a néhai Viski János szilágyosomlyói volt lakosnak hagyatékát képező zárgondnoki kezelés alatt álló, 1919. augusztus hó 30-án felleltározott és 32,870 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, disznók, gazdasági felszerelések, takarmány és gabona nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói járásbírósnak 1919. évi Pk. 3494/12. sz. végzése folytán az árverés alperes lakásán, Szilágyosomlyón leendő megtartására határidőül 1920. évi március hó 10-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly figyelmeztetéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1920. évi február hó 17. napján.

Roska Vertán,
bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a vb. „Lajos” Henger műmalom és villamosmű r.-t. csődtömegének ezidő szerint fennálló és még be nem hajtott pénzkövetelése a csődválasztmánytól nyert felhatalmazás alapján Szilágyosomlyón, 1920. március hó 30. napján d. e. 10 órakor bírósági végrehajtó közbenjöttével csődtömeggondnoki irodámban elárvereztetnek.

A kikiáltási ár 3000 korona, de szükség esetén a követelések ezen összegben alul is elfognak adadni.

A csődtömeg sem a követelések fennállásáért, sem behajthatóságáért nem szavatol.

Az árverés egyéb feltételei nálam a szokásos időben bárki által megtekinthetők.

Dr. Weisz Samu,
mint a vb. „Lajos” hengermalom és villamosmű r.-t. csődtömeggondnoka.

Eladó 220 hektó óbor és 80 hektó ujbór. Felvilágosítást ad a „Szilágyosomlyó” kiadóhivatala.

Hirdetések

A „Szilágyosomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.